Alim ömrünün ziyası

Azərbaycanda şərqşünaslıq elminin bir sıra görkəmli nümayəndələri olmuşdur ki, ərəbşünas, iranşünas və türkoloq kimi onların adları dünya şərqşünaslığında yaxşı tanınır. Yeni tarixi mərhələdə şərqşünaslıq elmini ölkəmizdə AMEA-nın həqiqi üzvü Gövhər Baxşəliyeva layiqincə təmsil edir.

Baxşəliyeva Gövhər Baxşəli qızı 26 noyabr 1954-cü ildə Bərdə şəhərində doğulub. 1977-ci ildə ADU-nu fərqlənmə diplomu ilə bitirərək, Azərbaycan Elmlər Akademiyası Şərqşünaslıq İnstitutunda işə qəbul olunub, baş laborant, kiçik elmi işçi, elmi işçi, baş elmi işçi, Şərq filologiyası şöbəsinin müdiri vəzifələrində çalışıb. 1993-cü ildən Şərqşünaslıq İnstitutu direktorunun elmi işlər üzrə müavini, 1997-ci ildən direktor vəzifəsini icra edən, 2002-ci ildən isə direktorudur. 2022-ci il yanvarın 26-dan AMEA vitse-prezidenti vəzifəsini icra edir. İctimai Elmlər Bölməsi Elmi Şurasının sədridir. 1984-cü ildə namizədlik, 1996-cı ildə doktorluq dissertasiyalarını müdafiə edib. 2004-cü ildən professordur. Beynəlxalq Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvüdür (İnsbruk, Avstriya). 2014-cü ildə AMEA-nın müxbir üzvü, 2017-ci ildə həqiqi üzvü seçilib. "Qızıl qələm" mükafatı laureatıdır. Klassik və müasir ərəb ədəbiyyatı, ərəbdilli Azərbaycan ədəbiyyatı, müqayisəli ədəbiyyatşünaslıq, ədəbi əlaqələr və mənbəşünaslıq üzrə ölkəmizdə tanınmış mütəxəssislərdən biridir.

Gövhər xanımın əsərləri keçmiş sovet respublikalarında və ərəb ölkələrində elmi ictimaiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb, haqqında mətbuatda yazılar verilib, tədqiqatlarda əsərlərinə çoxsaylı istinadlar edilib. O, 4 fundamental monoqrafiyanın - "Абд ас-Салам Уджейли. Очерки жизни и творчества" (Б., Елм, 1989, 5,7 ч.в.), "Книга песен" Абу-л-Фараджа ал-Исфахани и классическая азербайджанская литература" (Б., Иршад, 1998, 14,75 ч.в.), "Современный сирийский рассказ" (Б., АНЕ, 2007, 22 ч.в.), "Литературные взгляды Тауфика ал-Хакима" (Bakı, Elm, 2015, 31,75 ç.v.), habelə 16 kitabın, o cümlədən Orta əsr mənbələrindən olan "Əbülfərəc İsfəhani. "Bir Məcnun vardı..." Ərəb dilindən tərcümə, ön söz və şərhlər (1990), "İlahi eşq dastanları" (2001), "Абу-л-Фарадж ал-Исфахани. Рассказы о Кайсе ибн Мулаввахе по прозвищу Меджнун и арабоязычных азербайджанских поэтах" (2006), "Ölməzliyə aparan yol" (2009), Əbülfərəc İsfahani. Ölməzliyə aparan yol" (2010) kimi dəyərli əsərləri tərcümə edərək fililoji şərhlərlə birlikdə nəşr etdirmişdir. Onun "Hamıdan ucadır alimin yeri" (2003) və "Məqalələr, məruzələr, müsahibələr..." adlı dördcildliyi çap edilmişdir (2011-2020). G.Baxşəliyevanın və Ə.Abbasovun tərtibatı ilə "İslam. Ensiklopedik lüğət" (2013), "Əsassız erməni iddiaları və tarixi faktlar" (2016), Армянские инсинуации и исторические факты. Вопросы и ответы" (2021) kitabları işıq üzü görmüşdür.

Akademik Gövhər Baxşəliyevanın rus, ingilis və fars dillərində nəşr edilmiş "Nizami Gəncəvinin milli mənsubiyyəti" monoqrafiyası (2021-2022) Azərbaycan nizamişünaslığının əhəmiyyətli əsərlərindəndir. Alimin "Unudulmaz lider" (2023) kitabında görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev haqqında elmi baxışları və memuarları öz əksini tapmışdır. Onun 250-dən çox elmi məqalə və məruzələrindən 27-si nüfuzlu xarici nəşrlərdə dərc olunmuşdur. Orijinallığı, zənginliyi, dərin nəzəri səviyyəsi və konseptuallığı ilə seçilən elmi əsərləri ilə Gövhər Baxşəliyeva Azərbaycan şərqşünaslıq elmini zənginləşdirmiş, tədqiqatları nəticəsində şərqşünaslıq elminə yeni səhifələr əlavə etmişdir. Azərbaycan şərqşünaslıq elmini dəfələrlə xarici ölkələrdə layiqincə təmsil edən Gövhər xanım Rusiya, Çin, Böyük Britaniya, Türkiyə, İran, Rumıniya, Macarıstan, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Misir, Səudiyyə Ərəbistanı, Macarıstan, Polşa, Fransa, Almaniya və İtaliyada elmin aktual problemlərinə dair məruzələrlə çıxış etmişdir.

Akademik Gövhər Baxşəliyevanın rəhbərliyi və tərtibçiliyi ilə bir sıra kitablar işıq üzü görmüşdür. O, Şərq filologiyası və mənbəşünaslıq sahəsində bir çox əsərin elmi redaktorudur. Bir sıra elmi jurnalların redaksiya heyətinin üzvüdür. "Şərq araşdırmaları" və "Azərbaycan şərqşünaslığı" elmi və elmi-kütləvi jurnallarının baş redaktorudur, "Şərq filologiyası məsələləri" dövrü toplusunun elmi redaktorudur.

Yüksək ixtisaslı şərqşünas kadrların hazırlanmasında bilavasitə iştirak edən Gövhər xanımın elmi rəhbərliyi ilə 25 namizədlik və 2 doktorluq dissertasiyası müdafiə olunmuşdur. "Türk xalqları ədəbiyyatı", "Dünya ədəbiyyatı" (ərəb ədəbiyyatı), "Dünya ədəbiyyatı" (fars ədəbiyyatı) ixtisasları üzrə Müdafiə Şurasının sədridir. Uzun illər şərqşünaslıq sahəsində Respublikada aparılan elmi işlərin koordinasiyası üzrə Problem Şurasının sədri olmuşdur. O, pedaqoji fəaliyyətlə də məşğul olmuş, Bakı Dövlət Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsində ərəb ədəbiyyatı fənni üzrə xüsusi kurs aparmışdır.

Elm təşkilatçısı kimi də Gövhər Baxşəliyeva mühüm işlər görmüşdür. Onun AMEA Şərqşünaslıq İnstitutuna rəhbərlik etdiyi dövrdə şərqşünaslıq elminin ən müxtəlif sahələrinə aid çoxsayda tədqiqat işləri hazırlanıb çap olunmuş, beynəlxalq və respublika elmi konfransları və simpoziumları keçirilmiş, institutun perspektiv inkişaf planları işlənib hazırlanmışdır. Beləliklə, institutun profili və aparılan elmi-tədqiqatların başlıca istiqamətləri genişlənmiş, Şərq ölkələrinin tarixi, iqtisadiyyatı, ictimai-fəlsəfi fikri, filologiyası, mədəniyyəti, Azərbaycanın Şərq ölkələri ilə tarixi-mədəni əlaqələrinin aktual problemləri, Şərq-Qərb qarşılıqlı münasibətlərinin kompleks şəkildə tədqiq edilməsi təşkil olunmuşdur. 1990-cı illərin əvvəllərində institutun şərqşünaslıq kadrlarının axınının qarşısı Gövhər xanımın fəaliyyəti nəticəsində alınmış və istedadlı gənc mütəxəssislərin cəlb olunması ilə kollektivin elmi potensialı möhkəmləndirilmişdir. Qədim tarixi ənənələrə malik Azərbaycan şərqşünaslıq elmi Gövhər Baxşəliyevanın rəhbərliyi ilə özünün yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur. İnstitutda aparılan elmi-tədqiqat işlərinin istiqaməti genişlənmişdir. Onun səyləri nəticəsində institutda Şərq ölkələrinin tarixinin, iqtisadiyyatının, ictimai-fəlsəfi irsinin, filologiyasının öyrənilməsi ilə bərabər, habelə Şərq ölkələrinin Azərbaycanla tarixi-mədəni əlaqələrinin aktual məsələləri, Şərq-Qərb qarşılıqlı əlaqə və təsir problemləri də hərtərəfli şəkildə tədqiq edilmişdir.

Eyni zamanda, Şərqşünaslıq İnstitutunda ənənəvi klassik istiqamətlərlə yanaşı, Azərbaycan elminin müasir tələblərinə uyğun olaraq, yeni tədqiqat sahələrinin inkişafına da diqqət yetirilmişdir. Bu məqsədlə institutun strukturunda dəyişikliklər aparılmış, yeni şöbələr ("Şərq-Qərb", "Cənubi Azərbaycan", "Mərkəzi Asiya", "Asiya-Sakit Okean regionu ölkələri", "Şərq ölkələrinin tarixşünaslığı", "Şərqşünaslıq elminin tarixi və nəzəriyyəsi" şöbələri) yaradılmışdır.

Gövhər Baxşəliyevanın rəhbərliyi ilə son illərdə institutun beynəlxalq elmi əlaqələri xeyli genişlənmişdir. Hazırda institutda ABŞ, Almaniya, İtaliya, Hollandiya, Çin, Rusiya, Türkiyə, Rumıniya, Polşa, Macarıstan, Misir, İraq, Suriya, BƏƏ, İran, Özbəkistan, Qazaxıstan və s. bu kimi bir sıra xarici ölkələrdəki şərqşünaslıq mərkəzləri ilə fəal elmi mübadilələr həyata keçirilməkdədir. Son illərdə burada Misirin Qahirə Universiteti, Pakistanın Bəhriyyə Universiteti, Rumıniyanın Kluj-Napoka Universiteti, Türkiyənin Səlcuq Universiteti, İtaliyanın Şərq Universiteti, Rusiya Elmlər Akademiyası Şərqşünaslıq və Şərq Əlyazmaları İnstitutu, M.Qorki adına Dünya Ədəbiyyatı İnstitutu, Polşanın Şərq və Aralıq Dənizi Araşdırmaları İnstitutu, Gürcüstanın Tbilisi Universiteti, Özbəkistan Elmlər Akademiyası Şərqşünaslıq İnstitutu, Misirin İsgəndəriyyə kitabxanası və digərləri ilə əməkdaşlıq haqqında memorandumlar imzalanmışdır.

Gövhər xanım 2011-2012-ci illərdə Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən "Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təsdiq edən qədim və yeni dövr xəritələrin axtarışı və surətlərinin ölkəyə gətirilməsi" mövzusunda layihə çərçivəsində İspaniya və Fransada, Böyük Britaniyada elmi ezamiyyətdə olmuş, Madrid, Eskorial, Paris, London və Oksford şəhərlərinin bir sıra kitabxanalarında və arxivlərində, habelə Misirin Dər əl-kutub və İsgəndəriyyə kitabxanalarında, Vatikanın Apostol kitabxanasında və Romanın mərkəzi milli kitabxanasında elmi axtarışlar aparmış, şərqşünaslıq elminin mənbəşünaslıq bazasını daha da zənginləşdirmişdir.

Respublikanın ictimai-siyasi həyatında da fəal iştirak edən Gövhər Baxşəliyeva 2000-ci ildə 57 saylı Bərdə-Ağcabədi seçki dairəsindən Azərbaycan Respublikasının II çağırış Milli Məclisinə deputat seçilmişdir. O, 2000-ci ilin iyun ayından 2005-ci ilin dekabr ayınadək Azərbaycan Respublikası Milli Məclis Sədrinin müavini olub. Milli Məclis Sədrinin müavini kimi sosial qanunvericilik sahəsinə kurator olaraq bu sahədə qəbul olunan bir sıra qanunların hazırlanmasında yaxından iştirak edib. 2005-ci, 2010-cu və 2015-ci illərdə III, IV və V çağırış Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə deputat seçilib. Milli Məclisin Elm və Təhsil məsələləri və Mədəniyyət üzrə daimi komitələrinin üzvü kimi səmərəli fəaliyyət göstərib. Gövhər xanım 2000-2019-cu illər Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqında nümayəndə heyətinin rəhbəri, təşkilatın icraiyyə komitəsinin üzvü idi. Onun rəhbərlik etdiyi parlament nümayəndə heyəti İƏT Pİ-nin sessiya və konfranslarında Ermənistanın Azərbaycana təcavüzünü pisləyən, Xocalı soyqırımını insanlığa qarşı cinayət adlandıran, üzv parlamentlərə bu haqda qanunvericiliyə əlavələr təklifini verən, işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində müqəddəs İslam məbədlərinin, məscidlərinin və məqbərələrinin dağıdılmasını kəskin şəkildə pisləyən bir sıra qətnamələrin qəbuluna və yekun bəyannamələrə (İstanbul, Qahirə, Əbu Dabi, Kuala-Lumpur, Dəməşq, Palembanq, Bağdad, Tehran, Ankara, Niamey, Bamako, Rabat, Xartum deklarasiyaları və s.) müvafiq maddələrin salınmasına nail olmuşdur.

Gövhər Baxşəliyeva uzun illər Milli Məclisin Azərbaycan-Misir dostluq qrupunun rəhbəri olmuşdur. O, Azərbaycan Parlamentini Qərbi Avropa İttifaqının Parlamentlərarası Assambleyasının 51-ci sessiyasında (Paris, Fransa, 2005), bərpa olunan enerji ehtiyatlarından istifadə (Bonn, Almaniya, 2004), uşaq haqlarının müdafiəsinə həsr olunmuş Ümumdünya Qadın parlamentarilərin konfransı (Roma, İtaliya, 2004), beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinə həsr olunmuş beynəlxalq konfranslar (Uels, Avstriya, 2006), İstanbulda İƏT Parlament İttifaqının VIII sessiyası və konfransı, İƏT Parlament İttifaqının IX sessiyası və konfransı (2006), İƏT Parlament İttifaqının X sessiyası (Kuala Lumpur, Malayziya, 2008), İƏT Parlament İttifaqının fövqəladə sessiyası (İstanbul, Türkiyə, sentyabr 2008), İƏT Parlament İttifaqının XI sessiyası (Niamey, Niger, 2009), BMT-nin "Sivilizasiyaların alyansı", II forum (İstanbul, Türkiyə, 2009), İƏT Pİ İcraiyyə Komitəsinin iclası və sessiyası (2009), İƏT Pİ II fövqəladə konfransı (Dəməşq, Suriya, 2010); İƏT Pİ XIII sessiyası və konfransı (Əbu-Dabi, BƏƏ, 2011), İƏT Pİ XII konfransı (Cakarta, İndoneziya, 2012) və s. mötəbər məclislərdə layiqincə təmsil etmişdir.

Akademik Gövhər Baxşəliyevanın elmi əsərlərində keçmiş Sovetlər Birliyində ilk dəfə olaraq müasir Suriya ədəbiyyatı tədqiq edilir, bu ədəbiyyatda intişar tapmış əsas ideya-bədii cərəyanları təhiil olunur, bir sıra müasir Suriya yazıçılarının, o cümlədən Hənna Mina, Şəid Hayraniya, Şauki Bağdadi, Tamer Zəkəriyyə, Ğadə əs-Səmmən və digərlərinin yaradıcılığı araşdırılır. Müasir Suriyanın ən görkəmli və populyar yazıçısı olan Əbd əs-Səlam əl-Uceylinin yaradıcılığının tədqiqi nəticəsində Suriya ədəbiyyatının inkişafında onun rolu və yeri müəyyənləşdirilir, yazıçının yaradıcılıq fərdiyyəti, formalaşdığı ictimai-siyasi mühit, yaradıcılığının ideya-tematik və bədii-estetik xüsusiyyətləri araşdırılır.

Elmi araşdırmaları qədim ərəb ədəbiyyatını da əhatə edən Gövhər Baxşəliyevanın "Əbülfərəc İsfahani. Bir Məcnun vardı..." kitabı Şərqin ən dəyərli yazılı abidələrindən sayılan X əsr ərəb filoloqu və ensiklopediyaçısı Əbülfərəc İsfahaninin 24 cildlik "Nəğmələr kitabı"nın iki fəslinin şərhli tərcüməsinə həsr edilmişdir. Bu fəsillər Bənu Amir qəbiləsindən olan şair Qeys ibn Mülərvəh - dünyanın Məcnun kimi tanıdığı ölməz aşiq haqqındadır. Tərcümədə Məcnunun həyatı, Leyliyə sevgisi haqqında maraqlı rəvayətlər və Məcnunun dildən-dilə düşən şeirləri toplanmışdır. Kitaba tərcüməçi tərəfindən təqdim edilən mövzu ilə bağlı geniş tədqiqatda müəllif qeyd edir ki, min ildən bir az da əvvəl görkəmli ərəb ədəbiyyatçısı Əbülfərəc İsfahaninin (897-967) tərtib etdiyi nəhəng ədəbi abidə - "Kitab əl-əğani ("Nəğmələr kitabı") bu gün də böyük dəyərini saxlayır. Bu əsər yalnız ərəb şeirinin uzaq dünənini, ərəb şairlərinin həyatını və irsini öyrənmək üçün deyil, həm də Şərq xalqları ədəbiyyatları arasındakı əlaqələri, münasibətləri, qohumluqları araşdırmaq üçün də müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

"Книга песен" Абй-ль-Фараджа ал-Исфахани и классическая азербайджанская литература" adlı monoqrafiyası Gövhər Baxşəliyevanın araşdırılan problem üzrə çoxillik müstəqil axtarışlarının yekunudur. Azərbaycan ədəbiyyatında Leyli və Məcnun süjetinin ideya-məzmun və bədii-estetik təkamülünü izləmək üçün kitabda orta əsrlər ərəb-müsəlman mədəniyyətinin parlaq abidəsi kimi əsərin ümumi səciyyəsi verilmiş, onun Orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatını öyrənmək baxımından mənbəşünaslıq əhəmiyyəti müəyyənləşdirilmiş, Məcnun haqqında ərəb hekayətinin süjet və kompozisiyası struktur və ideya-məzmun baxımından təhlil edilmiş, ərəb hekayəti ilə Azərbaycan şairləri Nizami Gəncəvi, Əşrəf Marağayi, Füzuli, Əbdi bəy Şirazi, Həqiri, İsmayıl bəy Nakamın, Mirzə Hüseyn Çakərin və digərlərinin Leyli və Məcnun süjeti əsasında yazdıqları poemalar müqayisəli şəkildə araşdırmaya cəlb olunmuşdur. Həmçinin haqlı olaraq qeyd edilmişdir ki, Məcnundan daha artıq bir ədəbi obraz olan Məcnun obrazı səkkiz yüz ildən çoxdur ki, dünyanı fəth etmişdir. İlk dəfə dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin qələmində sanballı ədəbi qəhrəmana çevrilən Məcnun XII əsrdən bəri onlarca Şərq və Azərbaycan şairlərinin müxtəlif dillərdə yazdıqları məsnəvilərlə geniş şöhrət qazanmışdır. Xüsusən, böyük Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin məşhur "Leyli-Məcnun" poeması Azərbaycan ədəbiyyatı ilə yanaşı, həm də Yaxın və Orta Şərq ədəbiyyatının mühüm ədəbi hadisəsidir.

Monoqrafiyada alim belə bir nəticəyə gəlmişdir ki, bütövlükdə Azərbaycan şairləri Məcnun haqqındakı ərəb rəvayəti ilə tanış olaraq, ərəb invariantının ideya-tematik və bədii məzmununu yaradıcı şəkildə mənimsəmiş, onun milli ədəbi ənənələrlə üzvi sintezinə nail olmuşlar. Gövhər Baxşəliyeva "İlahi eşq dastanları". Tərcümə və şərhlər adlı kitabına orta əsrlərdə yaşamış iki Azərbaycan şairinin "Leyli və Məcnun" mövzusunda yazdığı məsnəvilərin filoloji tərcüməsini daxil etməklə özünün uzun illər ərzində üzərində çalışdığı "Leyli-Məcnunnamə"sini daha da zənginləşdirmişdir. Eyni zamanda, Gövhər xanım 2012-ci ildə nəşr olunan böyük Misir dramaturqu, yazıçısı və ədəbiyyatşünası Taufıq əl-Həkimə həsr olunmuş "Литературно-критические взгляды Тауфика ал-Хакима" adlı əsərində zəngin nəzəri biliklərə və müxtəlif mənbələrə əsaslanaraq, ərəb ədəbiyyatının ədəbi-nəzəri problemlərinə əsaslı münasibət bildirmişdir. Müəllif kitabda Taufık əl-Həkimin yaradıcılığını bütövlükdə nəzərdən keçirməyi və bununla da yazıçının ictimai-siyasi fıkirlərinin onun yaradıcılığı ilə sıx bağlı olduğunu göstərməyi əsas məqsəd kimi qarşıya qoymuş, nəzəri cəhətdən əsaslandırmışdır.

Görkəmli şərqşünas alimin yaradıcılığının digər istiqaməti onun elmi və ictimai fəaliyyətini əks etdirən və müxtəlif illərdə çap olunan məqalələr, müsahibələr, məruzələr, rəylər, yeni nəşrlərə ön söz, müqəddimə və s. yazılarıdır. Bu yazılar müəllifin kitablarında toplanaraq çap olunmuşdur. Birinci kitab - "Hamıdan ucadır alimin yeri" məqalələr, müsahibələr və rəylərdən ibarətdir. Kitabın başlığı Nizami Gəncəvinin "İsgəndərnamə" poemasındakı:

Əmr etdi, verildi belə bir fərman:
"Alimdir gözümdə ən əziz insan!
Elmlə, hünərlə! - Başqa cür heç kəs
Heç kəsə üstünlük eləyə bilməz!
Rütbələr içində seçilir biri -
Hamıdan ucadır alimin yeri!

- misrasından götürülmüş və bu motiv müəllifin müxtəlif dövrlərdə, ayrı-ayrı mövzu və janrlarda qələmə aldığı yazıların ümumi ruhu, leytmotivi həmin kəlamların işığında öz əksini tapmışdır. Dahi Nizami Gəncəvinin səkkiz əsr bundan öncə irəli sürdüyü və sivil dünyanın son yüzilliklərdəki inkişaf təcrübəsi ilə təsdiqlənən bu fikrini bir daha vurğulamaqla, Gövhər xanım eyni zamanda müstəqil dövlətimizdə ahəngdar cəmiyyətin qurulmasında, ölkəmizin tərəqqisi işində elmin və alimin rolunu ön plana çəkmişdir.

Kitabın ən müxtəlif ictimai-siyasi məsələlərə həsr olunan ikinci və üçüncü hissələrində iki məqam xüsusilə diqqəti cəlb edir: ziyalı, vətəndaş mövqeyi və dövlətçilik maraqlarının üstün tutulması, elmi-ədəbi amillərin dəyərləndirilməsi. Kitabda ənənəvi resenziya və təqdimat xarakterli yazılarla yanaşı, ciddi tədqiqat məqalələri də vardır.

AMEA-nın həqiqi üzvü Gövhər Baxşəliyevanın "Məqalələr, məruzələr, müsahibələr" adlı dördcildliyində müəllifin müxtəlif mətbu nəşrlərdə çap olunmuş elmi və ictimai mövzulara həsr edilmiş məqalə, məruzə, müsahibə və çıxışları, müxtəlif əsərlərə yazdığı ön söz və resenziyaları daxil edilmişdir. Eyni zamanda, kitaba müəllifin nəşr ilinədək çap olunmamış bir sıra məqalələri və çıxışları da salınmışdır. Bu kitabda Gövhər Baxşəliyevanın klassik və müasir ərəb ədəbiyyatı, müqayisəli ədəbiyyatşünaslıq və ərəbdilli Azərbaycan ədəbiyyatının müxtəlif məsələlərinə həsr olunmuş məqalələri, bir sıra nüfuzlu beynəlxalq konfranslarda səslənmiş məruzə və çıxışları, mətbuatda dərc olunmuş çoxsaylı müsahibələri, müxtəlif əsərlərə yazdığı ön söz və resenziyaları əhatə edilmişdir. Bu kitab da Gövhər xanımın elmi, ictimai və siyasi fəaliyyətinin uğurlarını özündə əks etdirir. Bu səhifələrdə alim, ziyalı, deputat, elm təşkilatçısı və nəhayət qadın-ananın yüksək dəyərlərinin Gövhər xanımın şəxsində vəhdət tapdığının bir daha şahidi oluruq...

Akademik Gövhər Baxşəliyeva Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının İctimai Elmlər üzrə vitse-prezidenti vəzifələrini icra edən elm təşkilatçısı kimi də respublikamızda geniş iş aparır.

Bu gün akademik Gövhər Baxşəliyeva elmi-maarifçi mühitin ön sıralarında gedən, cəmiyyətin inkişafına çalışan, zəhmətə və axtarışlara üstünlük verən ziyalılardan biri kimi qəbul olunur. Çoxillik səmərəli ictimai və elmi fəaliyyəti, əldə etdiyi bilik və təcrübə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü Gövhər Baxşəliyevanın bundan sonra da cəmiyyətimizə fayda vermək yollarında inamla xidmət göstərəcəyinə gur işıq salır.

Alim həmkarımı ürəkdən təbrik edir, ona elmi-təşkilati fəaliyyətində daha böyük uğurlar və möhkəm cansağlığı arzulayıram!

İsa HƏBİBBƏYLİ
AMEA-nın prezidenti, akademik